

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

VI. LETO

Murska Sobota, 16. maja 1937.

ŠTEV. 20.

Kmetijske zbornice

O kmetijskih zbornicah smo že nekoč pisali. Takrat smo omenili veliko važnost te ustanove, s katero dobi naš kmet važnega zagovornika in posredovalca, ki mu je v današnjih časih, ki so pritisnili poljedelca k tlom, več ko potreben. V kratkem bodo zbornice ustanovljene in volitve so že razpisane. V naši banovini bodo volili kmetje svoje zastopnike v zbornice dne 27. junija. Našim čitateljem bomo gotovo ustregli, če objavljamo nekaj bistvenjših določil o kmečkih zbornicah, da bo poučen o ustroju, nalogi in cilju te ustanove.

Kmetijske zbornice zastopajo, ščitijo in pospešujejo koristi celokupnega kmetijstva. Vprašani, ki se tičejo kmetijstva, proučujejo same od sebe. To nalogo pa jim lahko dajo tudi državna in samoupravna oblastva. Njih predlogi in mnenja se bodo uvaževala. Če se bodo sestavljali kakšni zakoni uredbe ali pravilniki, ki so pomembni za kmetijstvo ali gospodarstvo v obče, se bo prav tako upoštevalo mišljenje zbornic. V svojem območju bodo zbornice zbirale podatke o stanju kmetijstva in o prometu s kmetijskimi proizvodi. Kmetovalcem bodo izdajala potrdila ali spričevala, če bodo uvažali predmete, ki uživajo olajšave ali oprostitve od carin, prevoznine ali davščin. Naloga zbornic bo, da ustanovljajo ali vsaj sodelujejo pri ustanovitvi, vzdrževanju in vodstvu naprav, zavodov in razstav za pospeševanje vseh kmetijskih panog. Stremeti pa morajo tudi za izobrazbo in vzgajanje svojih članov in kmetijskega naraščaja.

Kdo je član kmetijske zbornice?
Člani so posestniki kmetijskih in gozdnih posestev, ki plačujejo zemljiški davek. Za člane se smatrajo tudi zakupniki in uživalci kmetijskega posestva, živinorejci, čebelarji, ribiči, če jim je to glavni poklic.

Zbornice sestojijo iz: zborničnega sveta, izvrševalnega odbora, nadzorstvenega odbora, disciplinskega odbora, strokovnega odbora, predsedništva in zborničnega urada.

Zbornični svet je najvišji upravni organ vsake zbornice. Naloge:

Voli izvrševalni odbor. Temu je poverjena naloga, da se izvršijo vsi sklepi, odločbe in rešitve, ki jih je sklenil zbornični svet. Svet se sestoji iz predsednika, dveh podpredsednikov in toliko članov, kolikor jih določajo zbornična pravila. Zbornični svet izvoli tudi nadzorstveni odbor, ki nadzoruje poslovanje izvrševalnega odbora in drugih zborničnih organov, ter disciplinski odbor (nanaša se le na zbornične uradnike) in zbornično predsedstvo, ki je sestavljeno iz predsednika in obeh podpredsednikov. V zbornični svet pridejo izvoljeni, delegirani ali kvoptirani člani. Članov je toliko, kolikor je okrajev v banovini. Vsak okraj voli po enega svetnika in enega namestnika.

Delegirane (odposlane) člane odredajo in to vsaka po enega svetnika: Zveze kmetijskih zadrug, kmetijske in gospodarske družbe, društva jugoslovanskih agronomov, gozdarjev, živinozdravnikov in kmetijskih strokovnjakov in organizacije vodnih zadrug.

Kvoptirani (poklicani) člani so tisti kmetijski strokovnjaki, ki jih pokliče zbornični svet. Ti nimajo pravice glasovanja, temveč so le svetovalci.

Kdo je lahko izvoljen? Za svetnika kmetijske zbornice in njegovega namestnika sme biti izvoljen vsakdo, ki ustreza sledečim pogojem: Biti mora član zbornice in naš državljan. Poklic mu mora biti kmetijstvo ali gozdno gospodarstvo. Da stanuje v zborničnem območju najmanj poslednja tri leta. Dopršiti mora 25 let starosti in da zna govoriti, čitati in pisati državni jezik. Ne sme biti državni ali samoupravni uradnik ali uslužbenec. Zbornični član sme prenesti svojo pravico voliti ali voljen biti na potomca, ki pa mora delati na domačem posestvu.

Volitve. Zborničnega svetnika in namestnika voli volilno telo petdesetih oseb. Teh 50 oseb se

voli takole: Odbori občin izvolijo može, ki tvorijo volilno telo za volitev zborničnega svetnika in to najmanj 30 dni pred volitvijo zborničnega svetnika. Imena izvoljenih oseb mora občina v osmih dneh poslati pristojnemu okrajnemu sodišču z overjenim prepisom zapisnika o poteku volitev. Vsak izvoljeni volilec pa mora dobiti potrdilo, da je bil izvoljen. Občinski odbor voli izmed članov občine toliko volilcev, kolikor jih spada na dotično občino v razmerju njenega katastrskega čistega dohodka vsega okraja. Občinam, ki nimajo popolnega količnika, se najprej dodeli po en volilec. Število volilcev, ki še preostane, se porazdeli sorazmerno na druge občine na podlagi katastrskega čistemu dohodku. Za temelj se vzame tisti katastrski čisti dohodek, ki je služil za odmero zemljarine v letu pred volitvami.

Zbornični svetnik in njegov namestnik se volita na sedežu okraja. (Pri nas M. Sobota, Lendava.) Volitve so tajne in z listki. Ko napiše volilec na listek ime, priimek in stalno bivališče kandidata za svetnika in namestnika, odda listek, še prej pa mora izročiti predsedniku komisije potrdilo občine, da je volilec. Voli se po kandidatnih listah, ki jih mora podpisati najmanj 10 volilcev dotičnega volilnega okraja. Podpisati jo morata dva predlagatelja. Kandidatni listi mora biti priložena pismena izjava kandidatov za svetnika in namestnika, overjeno od občine, v kateri stanuje kandidat, da more biti voljen. Ko so kandidatne liste pregledane, jih ob deseti uri na dan volitev objavi in izobesi na vratih volišča. Nato se začne glasovanje, ki se ob 12. uri zaključi. Zatem se preštejejo oddani glasovi in za svetnika in namestnika je izvoljen tisti kandidat, ki dobi največje število glasov.

ske združene opozicije. Razgovarjali so se, kako bi enotno nastopili v vseh političnih vprašanjih. Sedaj hočejo sklicati širši sestanek delegatov na katerem bo sprejet sklep, da se ožive in požive zaostali razgovori z zagrebško združeno opozicijo.

Letošnje poplave so v posavskih krajih dosegle tak katastrofalen obseg, kakor v l. 1832. V posavskih krajih Srema, Bosne in v Slavonski Krajini so poplave napravile pol milijarde dinarjev škode. Uničile so vse letošnje posetve, upropastile mnoge vinograde ter porušile veliko število hiš. Potonilo je tudi mnogo živine. Ceste in železniške proge so razdejane.

Narodna skupščina se bo najbrže sestala v drugi polovici meseca maja. Glavni točki dnevnega reda bosta ratifikacija konkordata in združni zakon. O tem ve poročati novosadski „Dan“.

Voditelj madžarske narodne manjšine v Jugoslaviji dr. Imre Vardady je dejal: „Politični, gospodarski in prosvetni položaj madžarske narodne manjšine v Jugoslaviji je bil pred 6. januarjem 1929 mnogo lažji, kakor po tem dnevu. Sedanja vlada g. dr. Stojadinovića se ravno sedaj trudi, da izboljša položaj madžarske manjšine v Jugoslaviji.“

„Na Jadranu se je povrnil mir. Kar je bilo doslej, ni bil mir, marveč zlokobna tihoba. Varnost na Jadranu za Italijo, je zdaj postala varnost tudi za Jugoslavijo. Pomorska sila Italije se je s tem okrepila in obenem so se pomnožila jamstva za pomorski promet Jugoslavije, ki bi se pretrgal v istem hipu kot Italjanski. V pogodbi niso bili pozabljeni Slovani, ki bivajo v Italiji in ne Italjani, ki žive v Jugoslaviji.“ Tako piše o zadnjem italjansko-jugoslov. sporazumu neki rimski list.

Španski republikanci so se začeli med seboj bojevati. Tako je prišlo do oboroženih spopadov v Barceloni, kjer so hoteli anarhisti vzeti vso vladno roko. Na ulicah je obležalo okrog 100 mrtvih, bolnišnice pa so polne ranjencev.

Nemški zunanji minister je bil v Rimu, kjer je imel važne politične razgovore s tamošnjimi politikami. Po zaključenih pogajanjih sodeč bo prijateljstvo med Italijo in Nemčijo še tesnejše in še na širši podlagi, ko je bilo doslej.

Uradniki nemškega propagandnega ministrstva bodo morali po Hitlerjevem nalogu vsako leto iti za dva meseca v obvezno delovno službo. Kot navadni delavci naj spoznajo vrednost dela po načelu: „Kdor hoče zapovedovati, mora znati poslušati.“

POLITIKA

Med Jugoslavijo in Nemčijo so se pričela pogajanja za ureditev trgovinskih odnosov ter plačilnega prometa med obema državama.

V nedeljo, dne 6. junija bodo občinske volitve v 17 občinskih dravske banovine. Tozadevni banov. razglas je že bil objavljen v Službenem

listu. V Prekmurju bodo volitve le v lendavskem srezu in sicer v Beltincih, Bogojini, Dobrovniku, Gaberju, Lendavi, Genterovcih in Polani. Tem občinam je potekla poslovna doba občinskih odborov izvoljenih v l. 1934.

Med pravoslavno Veliko nočjo so bile konference voditeljev beograjske

Krivda in posledice neenotnega poslovanja pri današnjih občinah

Za vso državo veljaven in za vse občine enoten „Zakon o občinah“, kateri je izšel leta 1933 in na podlagi katerega se je izvršila komasacija občin, imamo sicer, vendar pa ni zaželenega enotnega poslovanja, kakor si je zamislil to zakonodajalec. Koliko ljudi toliko pameti in koliko občinskih funkcionarjev toliko načel, in toliko vrst občinskega poslovanja. Da je temu tako, nedvomno leži krivda v tem, da manjka k zakonu o občinah prepotreben pravilnik, ki bi pojasnil in razjasnil poedine predpise tega zakona ter podrobno ugotovil dolžnosti in pravice upravnih občin in njih funkcionarjev. Ni pa manjše važnosti potreba po enotnih vzorcih za občinske poslovniške in pravilnike, kateri bi dali občinskemu poslovanju glavni temelj, vsaj v ožjem smislu občinskega poslovanja. Vse to ne le, da bi služilo v prid enotnemu postopanju in pravilnemu občinskemu poslovanju, temveč bi pospešilo in olajšalo delo in bi izostale tako neljube urgence in svarila nadzorne oblasti, kar se pa čisto rado dogaja, posebno pri manj verziranih občinskih funkcionarjih. To je ena krivda.

Druga krivda leži na samih funkcionarjih občin, ki tako gladko grejo čez iste odredbe in uredbe ali pravilnike, katere v svrhu ravnanja in poduku izdaja banovina. Banovinska uredba o izvrševanju banovinskega proračuna izrecno odreja plačilo stodinarske veselilne takse ter v zvezi s tem isti znesek, pod tem naslovom, kot občinsko takso. Nekatere občine se pokoravajo tej uredbi, nekatere pa pobirajo samo Din 100.— za obe taksi skupaj. Po odredbi finančnega ministra ter naloga banske uprave, se pobira tako banovinska kakor občinska trošarina na vino za vsako po en dinar, nekatere občine pa pobirajo skupno samo en dinar po litru. Banovinski pravilnik in uredba o pasjem davku odreja minimalno svoto od Din 10.— kot občinski pasji davek. Temu nalogu se večina občin pokorava, so pa nekatere občine, katere pobirajo samo po dva ali pet dinarjev. Nekatere obč. delajo ceste in mostove, kar povečuje doklade, druge pa sploh nimajo smisla za to, za nje ne velja zakon o cestah in ne napredek.

Isto bi veljalo glede gospodarjenja z krajevno imovino. V našem srezu dosedaj še ni dovoljene nobene podobčine v smislu VIII. poglavja zakona o občinah, vendar od začetka komasacije nekatere občine se niti najmanj

niso ozirale na tozadevne predpise zakona, revizije pa niti v teku štirih let niso imele, da bi se jih vsaj podučilo o zakonskih predpisih. Tako je krajevna imovina prepuščena na milo voljo dotičnih krajev, brez kontrole in na zgubo splošnosti. Da bi se sestavljali za to proračuni ali polagali obračuni, o tem niti govora ni. In to veseli poedine kraje, kot krčmarja že toči brez koncesije.

Krivde smo popisali. Kaj pomeni podobčina, o tem pa drugič obširno. Sedaj pogledimo še posledice vsega tega.

Posledica tega pa je, da se prebivalci te občine upirajo proti občinskemu poslovanju češ, zakaj ni pri njih tako kakor v drugih občinah. Razburjajo pa se tudi prebivalci onih občin, zakaj pri njih ni tako kot v prej omenjeni. Nešteto povodov je dano z neenotnim poslovanjem, kar pa nikakor ni v skladu z zakonom in nikakor ni v prid tudi državnemu upravi. K temu nezadovoljstvu pa v precejšnji meri dajo povoda tudi neverzirani funkcionarji občin, ko delajo kar po domače, samo da si zasigurajo teren za bodočnost, nemeneč se za posledice v škodo naroda. Napredek občine jim je postranska zadeva in čuvanje javne imovine jih ne briga. Da idealno zamišljena velika občina ne more postati ideal naroda, je logično. Izgleda, kakor da bi postala želja po oživiljenju bivših malih občin splošna, h kateremu kaj radi pritrjavajo bivši župani. K delu za zmešnjavo med prebivalci drugega kraja, pa se brez obotavljanja pridružijo častihlepni egoisti, ki vidijo v ribarjenju v kalni vodi za najprimernejšo priliko, za doseg svojih mračnih ciljev.

Dokler člen šesti in deseti v zakonu o občinah ne bo v pravcu ustaljenja današnjih občin popravljen, je vsako pravilno in pošteno poslovanje v občinah nemogoče. Dokler tega ni, tudi ni misliti na izvršitev tozadevnega člena, za zidavo občinskih domov. Dokler k zakonu o občinah ni pravilnika, niso predpisane dolžnosti in pravice občinske oblasti, dokler ni poslovnikov, raznih statutov in pravil za občinsko poslovanje, dotlej ni enotnosti v poslovanju občin. Če pa vsega tega ni, ni miru in reda v občinah, če pa je še zraven tega dovoljeno funkcionarjem občin rovariti in razburjati občane drugih občin, dotlej ni idealne velike občine, dotlej ni za misliti na avtoriteto davčne in upravne oblasti, kar pa je predpogoj.

Nakazana denarna podpora

Vsled ponovne intervencije nar. poslanca g. Benko Josipa, je naše poslaništvo v Parizu izposlovalo od francoskih oblastev v Parizu 8000 francoskih frankov denarne podpore sorodnikom ob nesrečnem slučaju v Saint Jeanes deux Jameaux, Francija, smrtno ponesrečenim našim državljanom.

Podpora dobe v francoskih frankih: Frumen Terezija 555.60, Dervarič Te-

rezija 1.111, vd. Fujs in otroci 3.333.60, Rogač Franc 1.333 in Bencak Štefan 1666.80, vsi iz Gor. Lendave. Denar je naše poslaništvo, v svrhu izplačila prizadetim, dne 1. maja 1937 pod A. br. 1511, dostavilo Narodni banki v Beogradu. Toliko v vrednost, brez posebnega obvestila imenovanim sorodnikom.

Kmetje in zadružništvo

Razmere glede vnovčenja kmetijskih pridelkov se slabšajo. Mi v Markovcih smo se proti temu zavarovali z organizacijo zadružništva. Naš kmet že danes ve, da je zadružništvo za njegov obstoj življenska potreba. Mi vnovčimo večino kmetijskih pridelkov preko zadruge in isto je z našimi potrebami, ki jih nabavljamo je skupno — zadružno. Tako organizacijo bi priporočali tudi drugim krajem, ker na ta način postane kmet neodvisen od prekupčevalcev, ki edini imajo korist od naših trudo, a kmet komaj da živi.

Kako se dela pri nas, se ne da na kratko opisati, a priporočali bi onim

našim sokmetovalcem, ki bi se hoteli osamosvojiti, in rešiti težav v krizi, naj si ogledajo naše zadružno življenje in delo in radevolje jim bomo dali nasvete. Priporočamo vsem čitateljem naše geslo: „Zbudi se kmet, združi se, pomagaj sebi, ne nosi tujcu svojih trudo.“ Naprej v tem duhu, za boljšo bodočnost!

Drugokrat več.

Zadrugarji.

Op. ured.: Zadružništvo je največ odvisno od vodstva. Mnogo nepovoljnih rezultatov so že imele zadruge. Zakaj je v Mačkovcih prenehala?

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Odpovedan koncert.** Kakor je bilo v našem časopisu objavljeno, bi se moral preteklo nedeljo vršiti v Soboti koncert Glasbene Matice iz Ljubljane. Tuk. Olepševalno društvo je prevzelo organizacijo zavedajoč se, da bi s tem nudilo občinstvu umetniški užitek, ki so ga deležni le prebivalci večjih mest. Ob nerazumevanju občinstva pa je vse splavalo po vodi. Prodanih je bilo tako malo vstopnic v predprodaji, da so se prireditelji resno zbal večjega deficita. Ob delnem nerazumevanju občinstva pa moramo poiskati še drug vzrok odpovedi: Previsoke cene. Mnenja smo, da bi take prireditve morale biti dostopne najširšim slojem, ker ni neposredno dojetanje umetniške produkcije monopol onih srečnežev, ki jim ni treba računati z vsakim dinarjem. V bodoče je treba na vse to že prej pomisliti in se ne spuščati v zadeve, ki jim nismo finančno dorastli. Enostransko tolmačenje odpovedi nam v kulturnem oziru brez dvoma škoduje.

— **Izletniki.** Preteklo soboto je prispelo z velikim modernim avtobusom iz Maribora nekaj uradnikov mariborskega magistrata na izlet v Sobotu. Po ogledu mesta, so se naslednjega dne podali v Lendavo odkoder so se vrnili domov. V zadnjem času sploh opažamo, da prihaja vedno več izletnikov iz drugega brega Mure. In tako je prav.

— **Nove klopi.** Ob Aleksandrovi cesti so v zadnjem času namestili moderne klopi, ki zelo povzdigujejo lepo regulirano pešpot. Nove klopi nameščajo tudi v parku. Dela za okras našega mesta se v nezmanjšani meri nadaljujejo.

— **Učiteljsko zborovanje.** Preteklo soboto so v veliki dvorani Sokolskega doma zborovali učitelji soboškega, lendavskega in ljutomerskega sreza. Obravnavali so predvsem stanovska vprašanja. Udeležba je bila s strani učiteljstva zelo velika.

— **Obvestilo.** Podpisana naznanjam cenj. občinstvu, da nisem identična z časopisno dopisovalko Špur Katarino, in prosim, da se me z isto ne zamenjuje. — Špur Roza, uradnica št. Cvetic.

— **Slovo.** Poslavljam se od vseh pozancev in prijateljev, ki so me podpirali skozi 50 let mojega bivanja

v Murski Soboti. Najskrenejše se zahvaljujem gospodom, ki so mi odpuščali svoje terjatve, katerih žal radi brezposelnosti sem ni bil mogoč poravnati. Zahvaljujem se tudi Vsem gospodom, ki so mi s prispevki omogočili odselitev k moji družini na Madjarsko. Bog živi dober Prekmurski narod! Želim mnogo sreče mojim prijateljem in znancem! — M. Sobota, dne 9. V. 1937. — Hoffmann Mano.

— **Zahvala.** Podružnica „Kola Jugoslov. sester“ v M. Soboti, ki je v tem mesecu proslavila „Materinski dan“, se tem potom iskreno zahvaljuje predvsem g. šol. upravitelju Gabrijelčiču, kot organizatorju proslave in govorniku. Nadalje naj sprejmejo zahvalo pevovodja g. Tuš, solist g. prof. Potokar, vsi nastopajoči pevci, g. Lah in njegov orkester, ge. učit. Gabrijelčič, Jezovšek, Rusanov, Dittich, Pirtošek in g. Bračko za njihov trud ter ga. Čepič in g. prof. Justin kot spremljevalca na klavirju. Popolno priznanje zaslužijo tudi ljubki igralci, baletka, harmonikar in deklamatorke, ki so s svojim nastopom počastili vse mamice in pomagali svojim revnim součencem, katerim je namenjen dobiček prireditve. Obenem toplja zahvala cenjenemu občinstvu za številen obisk in darovane prispevke. — Odbor.

Puconci

— **Ciganske tolpe** so začele zopet razgrajati. Ko so ljudje po svojih opravkih na polju, izrabijo to priliko in se poslužijo zaprtih praznih stanovanj za svoje dobičkanosne namene. Tako so naredili zadnjič kuštanovski cigani, samo da so jih pri „delu“ zalotili in so že v rokah pravice. Ti cigani so v tem kraju po gozdu naseljeni in jih je težko kontrolirati, kar ni umestno. Cigani morajo biti samo v naseljenih krajih, kjer se jih lahko kontrolira. Tudi v naši občini v Dolini jih je nekaj tako naseljenih.

— **Kontrola mer** (cimentiranje tehnic) za Puconski okoliš se vrši v dneh od 22. maja popoldne, pa do 25. maja popoldne. Ker je kontrola za tehnicne vsake dve leti obvezna za vse obrtnike, se pozivajo, da jih pri-

pelejo na kontrolo, ker jih v nasprotnem slučaju bodo morali poslati v Maribor.

— **Gasilska veselica** bokrečke prostovoljne gasilske čete se je vršila v nedeljo, v domači gostilni g. Malachič Adama. Vreme je bilo lepo, kraj je romantičen, prostora dosti, opazilo pa se je pomanjkanje tovariške solidarnosti in medsebojne pomoči sosednih čet.

— **Betonski mostovi** na našem potoku, kateri so stali ogromne svote, so v nevarnosti. Potok se vs'ed velikega padca preveč globi in lahko v par letih za seboj potegne te betonske trdnjave. Regulacija potoka bo pač dolžnost hidrotehniške inštitucije in sicer od izvoka Ledave navzgor do Moščanci, če se le malo misli na obtem potoku ležeča rodovitna polja in revni narod.

Fokovci:

— **Epidemija.** Med šolsko dečo se močno širi neka bolezen, ki jo spremlja visoka temperatura, nakar nastanejo po vsem telesu bolnika izpuščaji, ki v nekaj dneh izginejo in s tem je bolezen prestana. Bolezen razsaja že približno 2 meseca in so nekateri otroci po prvem ozdravljenju ponovno zboleli. Vsled tega v nekaterih razredih na šoli manjka do 85% otrok.

— **Za zaslužkom.** Kakor vsako leto, se tudi letos od nas mnogi odpravljajo s trebuhom za kruhom v tujino. Ali predno se jim ta želja izpolni, morajo večkrat porovati do M. Sobote in nazaj domov, dokler si pribavijo vse potrebne listine za odhod v inozemstvo. Mučne so take poti in so v zvezi z znatnimi stroški, ali vendar je vse to pozabljeno, komur se posreči, da more iti za zaslužkom. Porazno je le za onega, katerega odbijejo in mora ostati doma, kjer ga čaka celo družino veliko pomanjkanje.

— **Cerkvene zadeve.** Ev. služba božja in prva spoved po Veliki noči se je vršila zadnje nedelje meseca aprila. Opravil jo je č. g. Škalič, župnik iz Lendave. — Delno zbiranje objavljenih prispevkov v cerkvene namene se je v kraju Selo zaključilo. Obneslo se je nad vse pričakovane tako, da se sedaj že lahko resno misli na izvršitev zamišljenega načrta. Nabralo se je okrog 10 000 Din v gotovini in 110 m³ drv za žganje opeke, ki jo bodo doma izdelovali. Nabiranje se je nadaljevalo tudi v Vučji gomili in Fokovcih, kjer pa še ni končano.

DOPISI:

— **Tišina.** Naše rokodelsko društvo je 2. maja 1937, ob veliki udeležbi naroda, proslavilo svojo 50. letnico. Številni člani so se ob 9¹/₂ uri zbrali pred gradom in z godbo na čelu v procesiji odšli k sv. maši. V cerkvi je župnik č. g. Krantz imel proslavi primeren govor. Po sv. maši je bil v gostilni Žekš skupen obed. Ob tej priliki je imel slavnostni govor g. šolski upravitelj Antauer iz Tišine. V dopoldanskih urah je bila v gostilni prosta zabava, ki je potekla v najlepši harmoniji.

— **Poroka.** Preteklo nedeljo sta v Pečarovcih stopila v sv. zakon g. Zelko Karol, gostilničarjev sin iz Pečarovca in gđč. Komin Helena, posestnikova hči iz Šalamenci. Mlademu zakonskemu paru naše iskrene čestitke!

— **Gor. Lendava.** Ženska podružnica CMD v G. Lendavi je priredila minolo nedeljo igro „Mrak“ od Petroviča. Igra je nad vse pričakovanje dobro uspela, občinstvo je pokazalo zanimanje in razumevanje za resno igro, kar bo društvu v izpodbudo za nadaljnje delo. Odbor podružnice CMD se iskreno zahvaljuje vsem, ki so pri pomogli do lepega uspeha, predvsem igraicem, ki so se uživali in poglobili v svojo vlogo. Največje priznanje gre gospe Fridi Kovač, ki je dovršeno igrala najtežjo vlogo Radeg, učitelju Lužniku, ki je izrazito podal vso tragiko slepega Vasilija, enako g. upravitelju Beloglavcu, ki je bil izvrsten v vlogi Ilije in gđč. učit. Mari Kaiser, ki je ganljivo igrala Jekico. Tudi vsem drugim, ki so na kakršenkoli način pomagali društvu, iskrena hvala!

— **Kupšinci.** Vest, ki ste jo objavili v Vašem cenjenem listu št. 18, ki se nanaša na pobiranje podpisov v krajih Polana in Predanovci radi prekomasacije teh krajev v občino Kupšinci, kakor tudi o nameravane prenosu sedeža občine Kupšinci v Černelavci in zdave posebne šole za otroke ciganskih družin, ne odgovarja resnici, radi česar prosimo, da jo prekličate. Če so občani teh krajev pobirali v to svrhu podpise, so naredili to iz lasnega nagiba in ne na prigovarjanje članov občinske uprave občine Kupšinci. — *Titan Janez.*

— **Hrastje Mota.** Minuli teden so naši ribiči v strugi ob Muri lovili z mrežo. V svoje presenečenje so izvlekli iz struge mrtvega otroka ženskega spola, ki se je vlovil v mrežo. Uradna komisija je ugotovila, da je bil otrok pred kratkim rojen in je živel približno tri dni. Orožniki so na sledu brezsrčni materi.

— **Selo.** Ob veliki udeležbi naroda in s sodelovanjem č. gg. duhovnikov Darvaš iz Križevci, Skalič iz Dolnje Lendave in Kuhar iz Moravc, smo 25. aprila 1937 spremljali k večnemu počitku pokojno Vilmo Vaš. Pokojnica je dalj časa bolehal na težki bolezni ter ji vse zdravljenje v bolnici in doma ni pomagalo. Zapustila je dva ne priskrbljena otroka in soproga, ki se za spremstvo na zadnji poti vse posebno pa častiti duhovščini iskreno zahvaljuje. Zahvaljuje se tudi gg. zdravnikom in usmiljenim sestram za veliki trud, ki so ga z pokojnico imeli. Naj počiva v miru! Preostali nam naše sožalje.

— **Binkoštni spored „PUTNIKA“** Maribor. Najudobnejša vožnja z luksuznimi avtokari, brezskrbno uživanje naravnih krasot, ogled najlepših krajev! V solčno Opatijo in čarobno Postojnsko jamo: 4 dnevni izlet od 16. do 19. maja, popolen aranžman Din 720.— V Postojno, Gorico in Trst 2 dnevni izlet od 16. do 17. maja, popolen aranžman Din 500.— V prekrasno Logarsko dolino: 2 dnevni izlet od 16. do 17. maja, vožnja Din 130.— **Poseben vlak v Postojno!** Na Binkoštno nedeljo, dne 16. maja: ogled nepopisnih krasot svetovno znane Postojnske jame. Velika ljudska

Za naše ceste samo

PUCH ALI STYRIA

— KOLESA —

Od danes cene globoko znižane samo v trgovini
ŠTIVAN ERNEST v Murški Soboti.

veselica, koncert, razkošna razsvetljava jame itd. Vožnja, kolekt petni list, vstopnina v jamo le Din 131.— Udeleženci iz oddaljenih krajev uživajo polovično vožnjo za vlak do Maribora in nazaj. Izkoristite redko ugodno priliko! Vse informacije in prijave pri „Putniku“, Maribor, Aleksandrova cesta 35. V pripravi izleti z luksuznimi avtokari: Pariz, Mariazell, Grossglockner, Dolomiti itd. **Grupna pavšalna potovanja z železnico in parniki na Jadran!** Od 8. do 18. maja: Crikvenica Din 1200.—, Otok Rab Din 1250.— Uživajte cvetoči maj na našem krasnem Jadranu!

— **Obsojen požigalec.** Mali kazenski senat v Mariboru je obsodil 46 letnega tesarja Antona Rečka iz Večeslavcev na 6 mesecev strogega zapora, ker je 9. novembra 1936. zažgal posestniku Alojziju Madjaru gospodarsko poslopje v vrednosti 15.000 dinarjev. Kazen je sprejel.

— **Tešanovci.** Ob veliki udeležbi naroda smo 8. maja 1937 spremljali k večnemu počitku posestnika Erniša Štefana. Pokojni je doživel 72 let starosti in je slovel kot spreten, marljiv in uljuden kmetovalec. Naj počiva v miru. Preostalim svojcem in sorodnikom naše sožalje.

— **D. Lendava.** Dne 8. maja 1937 ponoči so neznani vlomilci vlomili v pisarno lesne industrije Našička in odpeljali 6000 kg. težko blagajno na osamljeno polje. V to svrhu so pri nekem kmetu pred tem ukradli voz na katerem so odpeljali blagajno. Toda v njih začudenje so v blagajni, ko so jo razbili, našli le 2000 Din gotovine. Orožniki in mariborski tajni policisti so baje tatovam na sledu.

— **Otovci.** Zanimiv slučaj se je pripetil posestnici Kerčmar Vilmi v Otovcih. Ko je hotela 30. aprila zjutraj izpustiti iz hleva kokoši, je opazila v hlevu lisico in vseh 13 kokoši z petelnom mrtve. Hitro je zaprla hlev in poklicala bližnjega lovca, ki je lisico v hlevu ustrelil. Zver se je skozi ozko odprtino ponoči povlekla v kurnjek in ni našla več izhoda.

Pižmovke

(pižmarke) so se že pojavile v Ledavi v največji bližini Sobote. Po njihovi pojavi so se razširile pretirane in smešne vesti o naših novih in nezahvaljenih gostih, češ da pižmovke napadajo ljudi, napadejo in ubijejo celo svinje i. t. d.

Vse to ni res. Pižmovka je glodalček, kakor zajec, živi pa v prvi vrsti od vodnih rastlin, rada pa ima, kadar je lačna, tudi školjke, rake, krade tudi belice vodnih ptic. Če se naseli v bližini vrtov in njiv, uniči vse. Hrano si iščejo po noči, tudi igrajo in selijo se po noči.

Najbolj jim diše čebulce vodnih lilij ter korenike in korenine drugih vodnih rastlin, kakor bičja, trstike in drugih.

Pižmovke se znajo v nevarnosti hrabro braniti in so lahko s svojimi ostrimi zobmi tudi nevarne, to pa le v silobranu.

Sicer pa opozarjam na članke, ki so izšli v M. Krajini v št. 43, 44 in 45 leta 1936 o pižmovki, ki so povzeti po „Brehmu“ in „Kosmosu“.

Uredništvu priporočam, da jih ponatisne.

SOKOL

Občni zbor

Mariborske Sokolske župe.

V nedeljo dne 25. IV. 1937 se je vršil v Narodnem Domu v Mariboru občni zbor ene najmočnejših žup Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije. Udeležba na tem občnem zboru je bila izredno velika; zastopana so bila prav vsa okrožja po večjem številu delegatov. Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije je zastopal br. Jaka Spicar, starešina Gorenjske Sokolske župe. Po izčrpi in stvarni debati o poročilih vseh župnih funkcionarjev je spregovoril, burno aklamiran br. Spicar.

Njegova stvarna izvajanja in njegova objektivno in jedrnatu poročilo o položaju Sokolstva v državi je napravilo izredno globok vtis. Uprava župe je v glavnem ostala ista (starosta br. Gorišek, načelnik br. Komac), iz našega okrožja sta bila v župno upravo izvoljena br. Velnar Joško in br. Nišelvic Slavko, oba znana agilna sokolska delavca. Med drugim so bili sprejeti sledeči sklepi: Dne 12. in 13. VI. 1937 je v Mariboru župni zlet; dne 27. VI. 1937 pa okrožni zlet Prekmurskega sokolskega okrožja v Beltincah.

9. V. 1937 pa se je vršil v Murški Soboti okrožni zbor našega „Prekmurskega okrožja“. Zbora so se udeležili zastopniki vseh društev in 10 čet, tako da je bil tudi ta zbor lepa manifestacija volje do dela. Na zboru so se v glavnem obravnavale letošnje prireditve, predvsem javni nastop v Murški Soboti dne 6. VI. 1937, tekme za prehodni prapor in druge za naše obmejno Sokolstvo zelo važne zadeve. Okrožna uprava je ostala v glavnem ista. Za predsednika je bil izvoljen br. Nišelvic, v upravo pa poleg dosedanjih članov še br. Pintarič iz Martjanc in br. Kučan iz Bodonc.

Oba zbora našega obmejnega Sokolstva sta znova pokazala vso notranjo silo organizacije, pokazala sta pa tudi neomajeno voljo, započeto delo neumorno nadaljevati in postaviti vse sile v službo kralja in domovine.

LOVSTVO

Lovski dan v Beltincih.

Vabilo

na lovski dan, ki ga bo priredilo društvo dne 23. maja 1937 v Beltincih.

Spored:

1.) Točno ob 14. uri sestanek na pašniku „Konščak“ ob cesti v Gančane.
2.) Strokovno predavanje.
3.) a) Poskusno streljanje na glinaste golobe.
b) Nagradno streljanje.

Primerna municija (šibre št. 12) se bo prodajalo tudi na strelšču. Streljanja se smejo udeležiti le oni, ki se izkažejo s člansko izkaznico za leto 1937 ali s potrdilom o plačilu letošnjih društvenih prispevkov. Prijave za udeležbo je poslali društvu do 20 t. m. Gostje, ki jih pripeljejo člani s seboj, so dobrodošli. Za okrepitev bo na prostoru prireditve preskrbljeno.

Tovrstna lovska prireditve bo pri nas prvič in bo nudila udeležencem gotovo dovolj lovskega razvedrila.

Iz Murske Sobotice odpelje točno ob 13. uri 15 m. poštni avtobus na prireditve. Reflektanti naj se pravočasno pripravijo.

Z vabilom pošljemo vsem članom in tovarišem lovcev, ki letos še niso plačali društvenih prispevkov, položnice.

Z lovskim pozdravom!

Tajnik: Jezovšek Vladimír, l. r. Predsednik: Benko, l. r.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Postavljanje in izobešanje blaga pred poslovnim lokalom

Združba trgovcev opozarja s tem svoje članstvo, da ne sme izobešati blago zunaj trgovine, kot poslovnega lokala na zid, vrata, ali za nalašč za to narejene obešalnike, niti postavljati ali odlagati blago na hodnik (tratoar) ali v obče na tla pred vrata ali izložbe, ker se obešanje ali postavljanje blaga izven poslovnega lokala smatra za pomožni lokal, katerega se mora v smislu § 132 zakona o obratih prijaviti sreskemu načelstvu v odobritev, kar pa povlači za seboj naplačilo potrebnih taks.

Obenem pripominjamo, da je postavljanje ali obešanje blaga pred trgovino po cestnopoličijskem redu Dravske banovine, strogo prepovedano. Edino se lahko izobeša blago po tem cestnopoličijskem redu le 3 metre iznad hodnika, vendar se bo to smatralo, kot gori omenjeno, za pomožni lokal.

Opozorjamo zato članstvo, da se blagovni po gornjem ravnati, ker bodo za krivice posledice nosili odgovornost sami.

Predavanje o jetiki

V okvirju protituberkuloznega tedna, je predaval dne 7. t. m. o pljučni jetiki in odpravi iste za samostojne trgovce in njih nameštence okrožni zdravnik g. dr. Vučak Štefan. Predavanje je bilo zelo poučno, ter se tudi mnogoštevilni poslušalci pozorno sledili izvajanjem. G. dr. Vučaku se za to zelo dobro uspelo predavanje iz tega mesta v imenu vseh trgovcev in nameštencev najlepše zahvaljujemo.

Mura : Drava 2 : 1 (1 : 0).

Kljub temu, da je sosednja Lendava brez borbe prepustila dve dragoceni točki Gradjanskemu, so naši Muraši kot pravi sportniki nastopili v nedeljo, dne 9. t. m. v Ptujju proti Dravi.

Dravaši so ravno v spomladanski sezoni pokazali velik napredek ter so radi svojega malega igrišča nevarni nasprotniki še tako močnemu moštvu.

Tekma se je odigrala v premoči Mure, ki se je pa borila z neverjetno smolo in bi z malo srečo lahko zmagala z najmanj 5 do 6 gol razliko. Mura je nastopila z dvema „veteranoma“ in sicer namesto Hojerja je igral Vogrinčič, namesto Šerbeca pa Debelak I. Oba sta igrala zelo požrtvovalno in dobro ter sta se iskaza'a kot prava sportnika, ki sta nastopila za svoj matični klub po 1 letni pavzi.

Sodil je ss. g. Mrdjen iz Ljubljane odlično.

LENDAVA: Gradjanski: Lendava 3:0 par forfait. Krasen „sportni“ uspeh Lendave.
MARIBOR: Slavija: Ptuj 7:1 (4:0).

Varaždinska „Slavija“ pride!

Na b'nočno nedeljo bo imela SK Mura odličnega gosta, prvaka zagrebškega podsaveza, varaždinsko Slavijo. Vsakemu sportniku je znano, da je Slavija eno izmed najmočnejših moštev v državi, ki je čisto premagalo Gradjanskega, Ljubljano (7:2) Haška, Concordio itd., tako, da je nepotrebno delati posebno reklamo. V nedeljo, dne 16 t. m. ob pol 4. uri vsi na štadion!

GOSPODARSTVO

Poročilo

o zborovanju sadjarskih podružnic soboškega in lendavskega sreza dne 18. aprila 1937 v Murški Soboti.

Zborovanje je otvoril inž. Petkovšek Val. kot član glavnega odbora ZVD, pozdravil zastopnike podružnic in zastopnike iz krajev, kjer se predvide vajo ustanovitve novih podružnic in druge došle sadjarje ter imenoval za zapisnikarja g. Škoberne Karola. Obžaluje, da podružnico Dol. Lendava ni mogoče poživeti ter bo potrebno organizirati povsem novo. Poroča o dosedanjih zborovanjih in sklepih podružnic drugih srezov, ki so že z delom naprej in po katerih se bo treba ravnati, dalje o stanju sadjarstva v obeh srezih, o statistiki števila sadnega drevja in izvoza. Tako je kljub ugodnim podnebnim razmeram in le gam, zlasti po Goričkem, še mnogo premalo zasajenega sadnega drevja, a še to je zanemarjeno in neočiščeno. Precej se je pa doseglo v tem letu, ker se je zapretilo s kaznimi in deloma tudi kaznovalo. V zadnjih letih, zlasti po ustanovitvi banov. drevesnice, se je precej dvignila saditev sadnega drevja in zanimanje za to, za gornji del Prekmurja skoro glavno panogo. Upanje je zato, da bo mogoče sedaj vsaj glavne sadjarske predele preprežiti s podružnicami. Letos so se ustanovile tri nove podružnice in ko bo sedaj ustanovljen skupni odbor podružnic za Prekmurje, bo imel poleg drugih tudi to važno nalogo organizacijo novih.

Predsednik podružnice G. Lendava g. Bačič poroča o obnovi poslovanja podružnice in predlaga za dvig sadjarstva za okoliš podružnice in Goričkem: 1) Za početek, ko tu še ni škroplilnic, naj bi kr. banska uprava nekaj več prispevala za te kraje, ena-

ko tudi več za zaščitna sredstva. 2) Banov. drevesnica naj oddaja za domača sreza drevesca po možnosti cenejša, n. pr. po Din 2, ker ima vsak tudi manjši posestnik več posaditi in kupuje privatno slabo robo. 3) Tudi v Mačkovc'h naj se uredi postaja za nakladanje sadja, ker so Puconci preoddaljeni za dovoz iz okoliša podružnice; 4) da oblasti strožje izvajajo kontrolo o izvajanju predpisov izdanih o terminih za obiranje sadja; 5) da se predvidena zborovanja skupnega odbora podružnic vrše menjaje se po posameznih krajih podružnic.

(Dalje sledi.)

KMETIJSTVO

Konjereja.

Žrebe in njegova vzgoja.

(Nadaljevanje.)

Težje je, če ima kobila premalo mleka. To se opazi najlepše na obnašanju žrebet. Žrebe je žalostno, poskuša sesati pa pusti vime in stoji žalostno ter zaspano ob kobili. Če pa je dosti mleka, ima kobila polno in napeto vime, da ga pa žrebe tudi zadosti dobi, se pozna na tem, kako požira in da mu kaplja pri sesanju mleko iz gobčka.

Kobili, ki ima premalo mleka, dajte več ovsca, detelje ali vsaj več lepega sena, razven tega pa po dvakrat na dan z ovsono moko pomešano pi-jačo. Tudi ječmenova moka po par prgišč pri vsakokratnem polaganju precej pomaga do mleka. Razen tega se naj vime masira s palinko ali špiritom. Za kobilo pa, ki žrebi v času, ko je že zeleno polaganje, pa si radi tega ni treba delati skrbi. Zeleno polaganje je najboljše sredstvo za zvišanje mlečnosti. Pa tudi kuruzna silaža vpliva izredno dobro na mlečnost. To se pa mora kobili bolj previdno polagati, da ne dobi kolike. Silaža, ki mora biti dobra in zdrava, se naj meša s senom.

Že peti ali šesti dan po žrebenju se naj pusti pri ugodnem vremenu kobilo z žrebetom na prosto, od začetka le preko poldneva za kratek čas, potem pa vsak dan dalje.

(Dalje sledi.)

GASILSTVO:

Skakovci. 23. maja 1937 bodo pri nas gasilske vaje, katerih se udeleže 4 okoliške gasilske čete. Po končan-ih vajah priredi domača četa gasilsko veselico, na katero se vse uljudno vabi.

Kdor se vozi z GORICKE DVOKOLOM sevozisigurno!

Vodilna znamka od leta 1874

Zahtevajte

pri Vašem dobavitelju samo prvovrstno

GORICKE DVOKOLO

Dobi se pri tv.

RITUPER ALOJZ

trg. dvokoles

v Murški Soboti.

Naznanjam

svojim P. n. odjemalcem, da sem prevzel zastopstvo

GÖRICKE DVOKOLESA

da bom lahko, kakor doslej, tudi v naprej z dobrim in najboljšim ustregel.

Rituper Alojz

trg. dvokoles

Murska Sobota.

Proda se

v Murški Soboti novo zidana hiša z dvema sobama kuhinjo in vsemi pritliklinami Naslov se polzve v Prekmurski Tiskarni v Murški Soboti.

Mlatilna garnitura

4 HP v dobrem stanju z deteljno korbo se po ugodni ceni in ugodnimi plačilnimi pogoji prodaja. Več se polzve v železni trgovini FRIM Murska Sobota.

V Ljutomeru se prodaja

lepa hiša, z gospodarskim poslopijem veliko delavnico in vrtom z stekleno verando v sredini mesta. Zelo ugodni plačilni pogoji. Vprašati je v trg. R. Pušenjak Ljutomer.

Posredovalnica posestev
MARIBOR, SLOVENSKA 26.

Ugodna prilika

Novo zidano trgovsko in gostilniško poslopje z mesnico in klavnico ter 3 sobe, kuhinja, pivnica, huta, vrt itd. v centru velike občine, tik kolodvora, se prodaja glede družinskih razmer. Cena 60.000 Din.

Kolodvorska enonadstropna restavracija, 12 sob, velika kuhinja, 2 šrambi, vinska in gospodarska pivnica, huta in gospodarsko poslopje, ter enonadstropna družinska hiša s 6 sobami, 2 kuhinji, vrtom, sadovnjakom in fundušom, ki meri 1600 kl. Cena 250.000 Din.

Posestva od 30.000 Din. Stanovanjska hiša od 55.000 Din. Gostilne. Trgovine. Zemlja od 4000 Din oral. Gozdovi, vinogradi, funduš I. t. d.

Vse informacije da brezplačno

Krčmar Štefan

M. Sobotica, Benkova ulica

Opozorilo.

Za dolgove, ki bi jih napravil moj sin Benko Štefan iz Murske Sobotice, ne odgovarjam. Prosim naj nikdo od njega ničesar ne kupi, ker nima pravice prodajati predmete spadajoče v moje imetje.

Vd. Benko Gizela.

Posl. št. J. 1509/36

Dražbeni oklic

Dne 10. junija 1937. ob 9. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše, njive in travniki. Zemljiška knjiga: Kupčinci vl. št. 68. 226; 4/267 vl. št. 75.

Cenilna vrednost: 8305 Din.

Najmanjši ponudek: 5536 D 66 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Dražba sodišču v Murški Soboti, odd. IV., dne 23/4 1937.

Oglašajte

v MURSKI KRAJINI